

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . .	12 korona
Felévre . . .	6 korona
Negyedévre . .	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRÓR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,ahová a lap szellemi s anyagi részé
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Koleraveszedelem Ujvidéken.

Misem áll tőlünk távolabb, mint városunk közönségét setét képek festésével rémitgetni, de a kolerajárvány sajnálatos elharapódzása kénytelené teszi, hogy a való igazsággal, ha az bármily szomorú is, ehelyütt foglalkozunk.

Ma már nem lehet szórványos behurcolt koleráról beszélni, ma már, — és ezt megdöbbenve írjuk le, — a kolera városunkban *járványszerűleg* lépett fel. Néhány nap alatt 5—6 megbetegedés és ezek között több haláleset történt.

Maga dr. Blum, a belügyminiszterium egyik közegészségügyi felügyelője napok óta városunkban időzik és maga is intézkedve, küzd gátat vetni a pusztító járványnak.

A régi kórházat járványkórházzá alakították át és ott helyezik el a kolerás betegeket. A város tisztí orvosi kara mindent elkövet, hogy a *rendelkezésre* álló eszközökkel megfojtsa a komabacillusok terjedését és emberfeletti éjjel-nappal való szolgálat teljesítéssel, — amelynél az éjjel-nappal érkező hajók tüzetes megvizsgálása és dezinficiálása nem tartozik a legkellemesebb foglalatosságok közé — igazán kiérdemli ennek a város polgárságának legigazibb és osztatlan elismerését.

De amit fáradságot nem kimélve tesz, — azt csak a *rendelkezésre álló* eszközök határain belül teszi.

Ezek a rendelkezésre álló eszközök kevesek, hiányosak, magyarul: *skandalózusak*.

Itt van a betegszállító kocsi. Egy nagy dögös faláda, formátlan és impraktikus. Ebben szállítják a kolerás betegeket, ebben azokat, akiket például — megkéséltek az utcán. Külön kocsi fertőzött betegek részére — nincs. Túlhajtott takarékoságból, tudálékosságból. A város közgyűlése által e célra megszavazott összegből nagy ravaszon *két* kocsi csináltak. Pedig a megszavazott összeg is kevés volt. Hát még *két* kocsira. A másik kocsi, ami ebből a summából kitélt, a halottas kocsi. A betegszállító kocsi tehát *fertőzött és nem fertőzött* betegeket szállít. Akinek nincs kolerája, az ott megkaphatja. Mert ami dezinficiál

eszközeink is skandalózusak. Tökéletesen ezt a kocsit sem lehet dezinficiálni.

Nincsenek fertőtlenítő eszközeink, se fertőtlenítő intézetünk. De még fertőtlenítő kocsink se. Hanemspricnikkel dezinficiálnak.

Ókér, Kiszács, Temerin, stb. kis községeknek van fertőtlenítő intézetük. Ujvidéknek nincs. Még kocsija se.

Ha ez így tart soká, új halottas kocsikra lesz szükség.

Nem akarjuk a tanácsotkötelesség-mulasztással illetni, noha erre is volna jogunk, de a rossz helyen alkalmazott takarékoskodás ellen mindannyiunk egészsége érdekében felemeljük tiltakozó szavunkat.

Az elmulasztottat jóvá lehet, kell tenni, mert a város tanácsa lesz a kolerajárvány terjedéséért felelős.

Reméljük: jóakaratu soraink a kellő meoszivlelésre találnak.

Politika és népoktatás.

A mai társadalmunk nagy és jóformán kipótolhatlan hibája, hogy a népről elfeledkeznek. Alig van manapság, aki a néppel foglalkoznék s akik meg fel is keresik, azért teszik, hogy kihasználják s hogy tényleg vezessék. Ennek a körülménynek lehet legnagyobb részben tulajdonítani, hogy az egykor törekvő munkás nép józan életmódjától eltávolodva, az uri osztály semmittevését és laza erkölcsű életét kezdi majmolni, azon uri osztályét első sorban, melyről a költő azt mondja: „Romlásnak indult hajdan erős magyar“.

A honfoglaló Árpád népe napról-napra fajul. A leált s lelkileg romlott, erkölcsileg és anyagilag tönkre jutott emberek száma mindinkább nagyobbodik és egyre kétségbeesőbb viszonyokat teremt. Akik az előtt mitsem tudtak a világ folyásáról és kizárólag csakis családjuknak éltek, azok a régen oly jó és romlatlan falusi népek manapság ép oly könnyelmű henye életet élnek, mint sok városi és munka helyett *politikával* foglalkoznak.

Mindinkább emelkednek a városok, akik ugyszólván falják az olya *szociális* szociációkat hajhásznak, melyek

a politikai versenygésről hoznak tudósítást és idegizgató napieseményeket közölnek, amelyek sokak családi boldogságát feldűlják, még többek jövőjét és lelki nyugalomát tönkre teszik. Az ilyeneknél azután természetesen nem a munka a fődolog, hanem a könnyű életmód elérése, a gond nélkül való élet. Az a sok egyesület, klub és szövetség politizál s kritizálja az országot, a kormányok és pártok sorsát, anélkül hogy erre jogosítva volnának és sokszor a szükséges ismeretek és tudás hiányában is, ahelyett hogy a nép gazdasági és kulturális fejlődésének szentelnék munkás figyelmüket.

Ha valahol népies, erkölcsnemesítő, közhasznu felolvasást tartanak, ugy nagyra lehet kapni rá közönséget a nép köréből. De ha korcsmai politizálásról van szó, az egész falu oda csődül, apraja és nagyja, még az asszonyok is, mert mindenki érdeklődik az iránt, ami a parlamentben és a pártklubokban történik.

Mindenki elismeri ugyan, hogy a népnek is joga van ahoz, amit az ország boszorkánykonyhájában főznek-sütnek, de hát a munka sokkalta szükségesebb és hasznosabb, mint a folytonos, sok politizálás. Az az egyszerű falusi gazda ugy sem fogja eldönteni a hon sorsát, de ha szántás-vetés helyett a politikával foglalkozik, elhanyagolja saját teendőit s dolgait, ami rendszerint az anyagi tönkbe visz.

De a kormány, társadalom és művelt körök is sokkal nemesebb feladatot végeznének, ha a sok politizálás helyett arról is gondolkodnának, hogyan lehetne népünket a megsemmisüléstől, a tönktől megmenteni. Mert nálunk a politika valóságos csapáskép nehezedik a népre és így mind veszedelmesebb viszonyok teremnek a nép körében.

A legfőbb ideje volna háttérbe szorítani a politikát és a népet gazdaságilag oktatni és kiképezni, hogy az ország egyre növekvő és nagyobbodó nehézségeivel szemben a küzdelmet sikeresen megvívhasssa. A közigazgatási és kulturális civilizációban rejlik az az eszköz, amellyel minden létező bajoknak gát vettethetnék. Mert csak azáltal, hogy a közigazgatási és kulturális civilizáció a

Bogdány és Társa, Ujvidék

II., Rákóczi-ut 66. (Telefon 219.) ☎ Budapest, VI., Dálnok-u. 12. SAJÁT HÁZBAN TELEFON 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

nép körében tért foglal, lehet a tönk felé haladó, romlásnak indult, hajdan erős magyart megmenteni.

HIREK.

T. olvasóinkat, akik egyik-másik negyedről még mindig elmaradtak, kérjük, hogy az esedékessé vált hátralékokat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Kolera városunkban. Egy havi szünetelés után újra felütötte városunkban is fejét a fekete rém. Szombat délelőtt Schinell Lajos 30 éves kőművesegéd betegedett meg koleragyanus tünetek között. Nyomban a járványkórházba szállították, hol kedden délután meg is halt ép akkor, midőn a bakterologiai intézet értesítése megérkezett, hogy Schinell Lajos esetében az ázsiai kolera állapotított meg. M. szerdán délelőtt a hidsáncokban lakó Epres Mihajlovics Lenke 65 éves kofa betegedett meg koleragyanus tünetek között és szállították a járványkórházba. E héten Jovánovics Isza taligás halt meg kolerában s e hó 25-én Bozsics János kereskedőegéd koleragyanus tünetek miatt szállították a kórházba. Rendőrhatalóságunk mindkét esetben megtette az összes előírt óvó és fertőtlenítő intézkedéseket a vész továbbterjedésének megakadályozására.

Vár. törvényhatóságunk december havi közgyűlését jövő csütörtök, dec. 1-én tartja meg.

Egyházmegyei hír. Kleiner Lajos kalocsai káptalani helynök legutóbb kiadott körlevelében elrendelte, hogy e hó 28-án minden plebánia és szerzetes templomban gyászmise mondassék a bold. főpásztor lelki üdvéért s egyuttal elrendeli a körlevél, hogy az Istentől kérendő új főpásztorért a mindennapi misébe külön ima vétecsék föl s advent III. vasárnapján, vagyis dec. 11-én az egyházmegye valamennyi templomában ünnepélyes szentmise mondassék arra a célra, hogy a szentlélek jó főpásztort adjon az egyházmegyének.

Polgármesterek és a husdrágaság. E hó 28-án Budapesten, a központi városháza közgyűlési termében az ország polgármesterei értekezletet tartanak, melyen a husdrágaság kérdésében foglalnak egyöntetűen állást. Ezen értekezletre Bárczy István budapesti polgármester meghívta Dr. Demetrovics Vladimír polgármestert is.

Nőegyleti mulatság. Az I. ujvidéki nőegylet f. december 3-án, Récsői vígadótermében nagyobbszabású mulatságot rendez, melynek fénypontját Rosenberg Augusztina, orsz. nőegyleti szövetségi alelnök előadása képezi. Az előadást tánc követi.

Halálozás. Mladenovits György ezredes, a kassai 34. gy. ezred parancsnoka e hó 18-án, 53 éves korában Bécsben meghalt. Hülttetemei Ujvidékre szállítván, e hó 22-án d. u. 3 óraker helyezették nagy katonai pompa mellett örök nyugalomra. A temetésen a 34. ezred küldöttségilag vett részt s a rovatára koszorút küldött Vilmos német császár, az ezred tulajdonosa és Ferenc Ferdinánd trónörökös. Az elhunytban, ki egyike volt a legképzettebb ezredeseknek s udvari és katonai körökben nagy tiszteleknek örvendett, Stefanovits Lyubomir nagykereskedő a vejét gyászolja.

Anyakönyvi hivatal. A anyakönyvi hivatalnál e hó 18—25-ig bejelentett születések 23, még pedig 9 fiu, 14 leány; meghalt 15.

Hirtelen halál. Helfrich Karolin 24 éves müncheniszületésű nyelvtanítónő vasárnap éjjel Petőfi-utcai lakásán hirtelen rosszul lett és mire az orvosi segítség megérkezett, meghalt. A halál okául szívszélhűdés állapított meg.

Ügyvédi iroda áthelyezése. Dr. Wagner Vilmos ügyvéd úgy lakását, mint ügyvédi irodáját Petőfi utca 9. sz. alatt ujonnan épült saját házába helyezte át.

Az I-ső ujvidéki nőegylet november 5-én rendezett teaestélyén a bevétel 624 korona volt.

A Városi Artézi Jódosfürdő

uj automobilomnibusa

a gaggenai

: gyárban :

elkészítés

feladásra

: került. :

Néhány nap

mulva már

a forgalom-

nak lesz

: átadva. :

Az új 14 üléses automobilonibus a fürdőtől a

Rákóczi-uton

át a Vasem-

berig, onnan

az Andrássy

utcán Eötvös

téren, Ber-

csényi Miklós

utcán, Buza-

téren át a

Temerini és

Radicsevits-

utcák sarkáig

fog

közlekedni.

A részletes menetrendet

legközelebb közreadjuk.

AZ UJVIDÉKI VÁROSI ÁRTEZ JÓDOSFÜRDŐ
IRÁDGA.

Felülfizettek: Dr. Szlezák Lajos 20 korona, beocsini Ohrenstein Henrik 10 korona, Dr. Ámon Pál 8 korona, Dietzen Imre, Teubner János, Dr. Várnay 6—6 korona, Ernst Márkusné, özv. Baksayné, Szlávi Béla, Dr. Fischer Henrikné 5—5 korona, Dr. Szabó Lajos, Dr. Freund Ödön, Gold, Dr. Oppenheimer, Dr. Kassovitz, Dr. Politné 4—4 kor. Hlaváts Amália, özv. Czeisbergerné, Dr. Demetrovits, Schnichtár, Dr. Ofner, Nenadovits, Mayer József 3—3 korona, Anika István, Dr. Lóránd, özv. Winklené, Barys Viktor, N. N., Zanbauer, Faith, Várady Kálmán, Ottné 2—2 korona, Dr. Csiburné, Findeisen Kató, Dr. Saly, Kardos Ignác, N. N., N. N., 1—1 korona. Hálás köszönetet mond ez uton is az elnökség. Regényi István elhunyt alkalmából koszorú megváltás címén Láng Győző küldött szegény gyermekek felruházására 50 koronát Nagyváradról.

A munkapárt kudarca. Besztercebányán, Serényi földm. miniszter kerületében és Komáromban csufos vereséget szenvedtek munkások. Előbbi helyen 5, utóbbi helyen 15 tvh. biz tagot választottak s ugy Besztercebányán, mint Komáromban egyetlen egy munkapárti sem került be, a munkapárt elnöke is megbukott és az összes függetlenségi jelöltek igen nagy többséggel választották me. Hjah, a nép kezd lassankint jobbik eszéhez kapni s önmálólán cselekedni.

Szegények felruházása. A szabadkai izr. nőegylet bold. Erzsébet királynék nevenapján 20 asszonyt és 20 leányt látott el meleg ruhával és cipővel. A felruházásra kiadott összeget a nőegylet tagjai adták össze.

Jéghiány orvoslása. A m. kir. belügyminiszter legújabb rendelete, mely a Duna természetes jégének felhasználását tiltja, mindenkinek önkénytelenül is a jégbeszerzés idejekorán való biztosítást is a jégbeszerzés idejekorán tudjuk, hogy az orvosok járványos betegségek fellépését várják a tavaszszal és ezért egészségügyi szempontból, de még főleg azért is, hogy egy esetleges enyhe tél okozta nagy jéghiány a közönséget készületlenül ne találja, szükségesnek tartjuk e tárgyról szólni. Csak a legutóbbi enyhe tél után való jéghiányt juttatjuk az érdekeltek emlékezetébe, amely rendkívül nagy gazdasági károkat okozott és amely hatványozottan nagy bajokat okozhat mindenütt, ha megfelelő jégmenyiség-készletről idejekorán nem gondoskodunk. Nem szabad, hogy kitegyük magunkat egy olyan bajnak, amelynek kellő intézkedéssel idejekorán elejét vehetjük és ezért minden uradalomnak, tejjgazdaságnak, sörgyárnak és vágóhidnak már jó eleve arról kell gondoskodnia, hogy magát az időjárás szeszélyeitől függetlenül a jégnek mesterségesen való előállítására illetőleg a termékek kellőképen való hűtésére berendezkedjék. Már a tavaszi nagy jéghiány arra ösztökölte az uradalmak és tejjgazdaságok nagy részét, hogy a jég előállítására és a tej kellő hűtésére saját üzemet tartson fenn és a siker, amelyet ily módon elértek, arra ösztönözhet mindenkit, hogy élve a jó példával, maga is kövesse azt. Elefteltétel az igen sok gazdaságra nézve. Ugy tudjuk, hogy azon fényes eredményen felbuzdulva, amelyet azon gazdaságok értek el, amelyek hűtésre és jégkészítésre berendezkedtek, immár mozgalom indult meg arra nézve, hogy az idén még sokkalta nagyobb számban állítson fel a gazdaságok ily telepeket és ezért szolgálatot véltünk: feltüntetni, ha erre vonatkozólag némi felvilágosítással és utbaigazítással szolgálnak. Természetesen itt is, mint mindenütt, rendkívül körültekintéssel kell eljárni a szükséges gépek beszerzésénél. Az olcsó és mindenképpen megbízható üzem legfőbb feltétele az, hogy csak olyan gépeket vásároljunk, amelyek már kipróbáltak és amelyek máris számbavehető eredményeket képesek felmutatni. Utána járjunk a dolognak, hogy olvasóközönségünknek tekintetben is szolgálatára állhassunk és arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a legjobb és a legmegbízhatóbb hűtőberendezéseket a Schlüter és Gsell cég Düsseldorf gyártja. Ezen cég egyébiránt már itt Magyarországon is sok oly telepet állított fel és mindenütt a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoznak ezen gépekről. Tájékozásul felemlítünk a szállított nagyszámú hűtő- és jéggyártótelepek közül néhányat: Haggemacher köbányai és buda-

foki s
Zombo
gyey Ill
uradalm
ealma
Kiszom
Jeszens
uradalm
mivesis
gyára
Tejgaz
Sándor
Kemec
stb. A
rölagos
világhir
Langen
körut
rini utc
vesen a
díjtalan
értesülé
megfelé
hűtő-
kilátásb
nak, ho
eszközö
az eset
keztébe
kitéve.

A
Artézi
vasárna
nyiben
pótoltat
igények
osztály
6-tól e
zésére
decemb

E
esküdt
tatandó
főljástr
rendes
vich Ist
zsef, A
István,
János,
Balázs
sony J
Bauer I
Mihály,
Dr. Bol
nold, D
Pál, Bu
zsó, ifj
Gyula,
Cséki I
Csoré I
Deutsch
Gábor,
Epping
Eichner
Bernát,
Farkas
hér Mil
renczy
Adolf,
József,
Lipót,
Füry Im
Lipót,
Gaudén
Gerich
Goldfah
Guszek
Fábián.
Heiczmu
Mátyás,
renc, H
ser Ben
Horváth
Idei Illé
Antal,
tész M
Lipót,
Kocsis
Kojov I
János,
Sándor,
Károly,
Krausz

foki sörfözde r. t. Budafok, sörlerakatok : Zombor, Székesfehérvár és Temesvár, György Illés Tápió- Györgye, Grünwald Sándor uradalma Nagyszerkátá, gróf Tisza István uradalma Nagyszerkátá, gróf Zselénsky Róbert uradalma Ótvenes, gróf Nákó Sándor uradalma Kiszombor, báró Orczy Andor Ujszász, báró Jeszensky István Alsó- Hidvég, báró Harkányi uradalma Taktaharkány, csákvári m. kir. földmivesiskola Csákvár, Tejgazdasági r. t. vajgyára Jánosháza, Kokuszszirgyár Nagyvár, Tejgazdasági r. t. Nagyszombat, Brághfeld Sándor uradalma Jászládány, Haas Ignác úr Kemece, Wolf Henrik Hidja-pusztanpáti, stb. stb. A fentemlített Schlüter és Gsell cég kizárólagos vezérképviseletét Magyarországon a világhírű eredeti Otto- féle motorairól híres Langen és Wolf cég Budapest. VI., Vaczikörút 59. birja (Fióktelepe Ujvíbékén Temerini utca 7.), amely minden érdeklődőnek szívesen áll felvilágosításokkal és költségvetéssel díjtalanul szolgálatára. Minthogy beszerzett értesüléseink szerint ezen gépek elkészítése megfelelő időt igényel és az idén különösen sok hűtő- és jéggyártóberendezés létesítése van kilátásba helyezve, azt ajánljuk t. olvasóinknak, hogy szükséglet esetén lehetőleg már most eszközölközzenek a megrendeléseiket, nehogy azután az esetleg beálló nagy munkatorlódás következtében szállítási késedelemnek legyenek kitéve.

A városi fürdő új köntösében. A Városi Ártézi Jódosfürdő gőzfürdője tudvalevőleg vasárnap óta új átalakítás alatt áll, amelyben az összes eddigi tapasztalt hiányok pótolóttak, úgy, hogy a legmesszebbmenő igények is kielégítést nyernek. A kádfürdő osztálya természetesen ez idő elatt is reggel 6-tól este 7 óráig a nagyközönség rendelkezésére áll, a gőzfürdő átalakítva legkésőbb december 2-án lesz átadva a folgalomnak.

Esküdtek följajstroma 1911-re. Az ujvidéki esküdtbíróóság előtt jövő 1911. évben lefolytatandó végtárgyalásaira a következő esküdtek följajstroma alapján történik a kisorsolás: a) *rendes esküdtek:* Ábrám János, Dr. Adamovich István, Adamovich Sándor, Altwirth József, Anderlik József, Anika Gyula, Ambozi István, Bachrach Lajos, Dr. Báics Lázár, Baksa János, Balassa Henrik, Balaton Sándor, Dr. Balázs Ignác, Balla Árpád, Balog Dezső. Bársony János, Dr. Bartha Félix, Bauer Ferenc, Bauer László, Dr. Belohorszky János, Besze Mihály, Billy József, Bíró Dezső, Bíró János, Dr. Boksán Milos, Böhm Ármán, Bruck Arnold, D. Bruck Benő, Dr. Bruck Géza, Bulics Pál, Butter Ferenc, Biliczay Gyula, Bíró Dezső, ifj. Balaton Illés, Bakonyi Hugó. Császár Gyula, Cselikovics Imre, Cselikovics Vilmos, Cséki Dávid, Czittler Antal, Csorba Ferenc, Csoré Mihály, Cziegler Ferenc, Derner Lipót, Deutsch Kálmán, Deutsch Ignác, Dietzgen Gábor, ifj. Dorosnyák Béla, Dömötör József, Eppinger Miksa, Eckstein Simon, Eckert János, Eichner Zsigmond, Dr. Endróci Mihály, Ernst Bernát, Ernst József, Ernst Márk, Faith Ferenc, Farkas Lajos, Farkas Mór, Fehér György, Fehér Mihály, Fehér János, Fejős Márton, Ferenczy Dániel, Dr. Fischer Henrik, Fischer Adolf, Fischer Jakab, Fischer József, Fischer József, Fischer Sándor, Fogarasi Ferenc, Frank Lipót, Futó Fábrián, Futó István, Futó Imre, Fűr Imre, Fodor Lajos, Fürst Miksa, Fleisch Lipót, Friedlander Ármán, Gabrovics Mihály, Gaudényi József, Geyer Márk, Gellért Károly, Gerich Ferenc, Gerich Pál, Glossi András, Goldfahn Géza, Göögös Pál, Grünberger Mano, Guszek István, Dr. Grossmann Adolf, Gausz Fábrián, Gerich József, Göröncsics Ferenc, Heiczmuno Károly, Hohlfeld József, Haberbush Mátyás, Hajdu Sándor, Haller Géza, Heil Ferenc, Heim Lipót, Hevér István, Hirschenhauser Benő, Hodoványi Andor, Hoffmann Lajos, Horváth Lukács, Horváth Simon, Haasz István, Idei Illés, Irsay Antal, Juhász Gergely, Illés Antal, Kapmayer József, Kasper Gergely, Kertész Mór, Kirschner Pál, Klein Gyula, Klein Lipót, Klug Lajos, Kmetykó János, Knézy Pál, Kocsis Pál, Koczián József, Kohlmayer Lajos, Kojov Péter, Königstättler Károly. Koroknay János, Kovács Bálint, Kovács Salamon, Kramer Sándor, Krausz Samu, Kreiniker Zoltán, Krón Károly, Kuborczy Mihály, Königstättler Béla, Krausz Ármán, Löbl Kálmán, Lapicz Imre, Le-

Felhívás.

Folyó évi november hó végén megnyílik az első ujvidéki

jég- és kerek korcsolya múpálya

kb. 1000 m² területen, a modern technika összes vivmányaival felszerelve.

A múpálya egész éven át nyitva lesz s berendezése olyképp van konstruálva, hogy vegyesen korcsolya és kerek korcsolyapályának alkalmazható. Megszünik tehát az az anomália, hogy egy téli saisonban csak pár napig lehet a pályát használni, mert enyhe időben a pálya azonnal kerek korcsolyapályára változtatható át. A pályát a külföldön tapasztalt összes újításokkal felszereltük: lesz kényelmes, elegáns buffet, kellemes melegedő, alkalmas korcsolyacsatoló helyiségek, villamos világítás, hetenkint katonazene.

Felhívjuk tehát városunk közönségének figyelmét ezen hiánytpótló vállalatunkra, s egyben jelezzük, hogy

bérletekre előjegyzések

már most elfogadtatnak

Kassovitz Zsigmond

szállítási hivatalában,

Kossuth Lajos-u. 37.

Kiváló tisztelettel

Első ujvidéki

jég- és kerek korcsolya múpálya vállalat.

derer Lajos, Lehrer Mátyás, Lenkey Imre, Löwy Adolf, Löwinger Armin, Dr. Lusztig Nándor, Lenkey István, Léderer Lajos, Márer József, Malcsics András, Marecskó Antal, Martin Ferenc, Martin Róbert, Matkovics Rokus, Mayer Arnold, Mazány Ferenc, Mészáros János, Mitterling Rezső, Mokus József, Morocz Ignác, Moser József, Mozes József, Muzsi Sándor, Müller Gyula, Magyar Gy., Mayer I., Dr. Nagy Ferenc, Nussbaum Marcel, Ninkov Pál, Nagy Lajos, Németh András, Nyiri András, Dr. Oppenheimer Armin, Orosz János, Ófner Jenő, Ökrész Mihály, Peikert János, Petovics Lázár, Palásti András, Palásti József, Palicskó András, Palicskó Károly, Paul Keresztély, Pfléger Mátyás, Profuma Vilmos, Rangl Endre, Rosenblüth Samu, Rössler Albert, Róth Vilmos, Dr. Rózsa Miksa, Rónai Balázs, Sajti Károly, Schiff Lajos, Simon György, Sirschinger Viktor, Schossberger Henrik, Somogyi György, Spitz József, Schwarz Lipót, Steinbach Emil, Stratimirovics László, Szabó Ferenc, Szabó Fülöp, ifj. Szabó János, ifj. Szabó István, Dr. Szabó Lajos, Szabó Sándor, ifj. Seidl József, Szondy Gábor, Stoy Vilmos, Szücs Ferenc, Stefan Alajos, Simon Lukács, Sági József, Szirmai György, Trebaticzki Mihály, Dr. Tibor Dezső, Tarlóssy Sándor, Tóth András, Turner Viktor, Tausch Lajos, Teubner János, Torma Antal, Tóth György, Török József, Vajda Dezső, Varga Benő, Varsányi Lajos, Viletti Vilmos, Veliacha Ágoston, Volweiter Gyula, Vilics Márkó, Vermes Henrik, Wachtl Imre, Dr. Wagner Vilmos, Wertheim Henrik, Zsivora Pál, id. Zanbauer Ágoston, Zsiros István. b.) *helyettes esküdtek:* Ábrányi József, Adler Géza, Anika András, Antunovics András, Baroczy József, Balogh András, Balogh István, Basztalovics István, Berkovics István, Beck Miksa, Becskházy Sándor, Berger Márk, Bernáth Simon, Boda Mihály, ifj. Bodó Mátyás, Bogdovics József, Bollok András, Borbás János, Braun Péter, Brückler Károly, Bulics Ferenc, Buchmüller Ignác, Baleska János, Cseszák András, Csipő György, Czoczek Lőrinc, Cséki Sándor, Dániel Péter, Derner János, Deutsch Mór, Deutsch Simon, Divild János, Dorjath János, ifj. Drasnyáki Gusztáv, Dickmann János, id. Erdős Lajos, Faith István, Fűri Kovács József, Heil Jakab, Horváth Lajos, Katzenberger Gyula, Kiss István, Klein Vilmos, Körtvélyesi Dániel, Metzger Lőrinc, Morányi Mihály, Ott József, Peppá Béla, Palicskó Antal, Rapcsák Pál, Rédl József, Richter Dániel, Róka István, Simon József, Sörös Mihály, Szücs Imre, Szücs Nándor, Schönberger Jenő, Sári Károly, Szauzer Tamás, Tóth Dávid, Takács András, Takács István, Takács Sándor, Tallós Fábrián, Tibold Mihály, Török Gáspár, Trischler Károly, Ugray Lajos, Varnus Pál, Verbáczky Sándor, Weisz János, Witz Ferenc, Wolner Lipót, Weisz Adám, Walcz János, Wugonicsek Antal, Wurga Lajos, Walenta Ferenc, Weisz Leó.

Felvétel a kertészegédi iskolába. A bajai áll. kertészegédi iskolában febr. 1 vel. új tanév kezdődik. Felvétetnek, akik 3 évi kertészeti gyakorlatot igazolnak, a 26 éves kort meg nem haladták s legalább az elemi iskola 6 osztályát sikerrel végezték. A fölvetett kertészegédek a szakiskola állandó segéd munkásai lesznek és munkájuk fejében lakást, teljes ellátást és ágytálcát kapnak, betegség esetén pedig ingyenes gyógykezelésben részesülnek. Ruházatra rajzra, kerti eszközökre havonként 15 koronát ad az iskola. A kérvényt a földmívelésügyi miniszterhez címezve, december 1-ig a bajai kertészegédi iskolának kell be küldeni.

A katonai motoros léghajók kikötésénél követendő szabályokról a belügyminiszter — mint már korábban jeleztük, terjedelmes körrendeletet bocsátott ki. E szerint a kikötések helyéül, történjék az akár szándékosan, akár szükségből, a lehetőség szerint első sorban a katonai gyakorlóterek, vagy legelő, erdőtisztások, szántóföldek válsztandók. A kikötésnél minden nyitott láng, égő szivar stb. feltétlenül távol tartandó. A kikötésnél a katonai legénység tartozik segédkezni, ahol pedig katonaság nincs, a közigazgatási hatóságok. Ha a katonai motoros léghajó kikötni szándékozik, köteles ezen szándéka jelzéséül csónakja alatt háromszögletű piros zászlót kitűzni, éjjel pedig fehér fényt

lobogtatni. Veszély esetén ezenfelül 2 egymás felett fekete gotyót is köteles kitűzni s jogában áll ugy nappal, mint éjjel sip, kürt stb. jelt adni. Az utasítások főleg azt célozzák, hogy veszély vagy szükség esetén a kellő segély nyomban megadassék akár a katonaság, akár a polgári hatóságok részéről.

A csajkások póra. A Titel községben és környékén letelepedett csajkások 1866-ban nagy kiterjedésű földet kaptak az uralkodótól. Később, a réti földek lecsapolása után a tulajdonjog körül pör támadt. Az ujvidéki törvényszék a csajkások mellett ítélte, de a szegedi tábla elutasította panaszukat és elrendelte, hogy a kérdéses földek a község tulajdonának betáblázandók. A Curia ezt az ítéletet erősítette meg. A csajkások ezért fel voltak háborodva és Sikopária György zsabylai korcsmáros vezérletével ellene szegültek a bíróság ítéletének, agyonveréssel fenyegetvén a községi képviselő tagjait, a kik a bíróság jogerős ítélete értelmében akartak eljárni. Az ujvidéki törvényszék ez ügyben izgatásért és hatóság elleni erőszakért hatvan embert ítélte el, köztük Sikopáriát hat havi börtönre. A szegedi tábla jelentéktelen változtatásokkal helybenhagyta az ítéletet. Most a Curia tárgyalta az ügyet és Sikopária büntetését, az enyhítő szakasz alkalmazásával, két havi fegyházra mérsékelte.

A legtapasztaltabb orvosok tanácsolják, hogy egészségünk fenntartása érdekében első sorban a gyomorra ügyeljünk. A ki gyomrát rendszerben kívánja tartani, tegye szabálylva, hogy minden héten legalább egy bizonyos meghatározott napon, például minden hétfőn vagy mondjuk minden szombatban, reggelizés előtt egy pohár igazi **Szombathelyi József-kezeserűvizet** igyék. Ezen régóta bevált természetadta tisztító-gyógyviznek bámulatos felhívító hatása van nemcsak emésztőszerveinkre, hanem egész lényünkre is. A török császár udvari főorvosa is ezen tulajdonságát becsülte a legjobban, mikor azt írta róla, hogy „a kitűnő Ferencz József-kezeserűviz használata különösen kellems.” Vigyáznunk kell, hogy a kereskedésekben mindenkor valódi Ferencz József-kezeserűvizet kapjunk, mert ez az, melyről a világ minden tájának orvosi és orvosnőjei a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak.

Ehrlich-Hata műve a szenzációs találmán - ról a napokban fog magyar nyelven megjelenni. Figyelméztetjük t. olvasóinkat az erre vonatkozó mai hirdetésünkre és arra, hogy e munkára már most lehet előjegyezni Herger Ágoston könyvkereskedésében.

Naetter Lujza cs. és kir. udv. száll. Bpesi Andrassy út 7. Külföldön szerzett élővirág ujdonságok, alkalmi csokrok, arrangementek, asztal és teremdiszek, koszorú műrekek beszerzésére legmelegebben ajánljuk; vidéki rendeléseket pontosan teljesít Telefon. 28—55 (1—8)

Az ügyvédi gyakorlat meghosszabítása Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap múlva törvény lesz, mindazok, a kik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény rájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak Dr. Dobó jogi semináriumhoz (Kolozsvárt, Bolya-u. 3.), melynek segítségével hat hét alatt letehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönözi tan-könyveket hejyettesítő, az összes szigorlati

kérdéseket felölölő jegyzeteit, melyekből otthon elkészült jelöltek rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A „Jogi vizsgák letétele a most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

Visszaélés a Művészház nevével. Az utóbbi időben sokat foglalkozott a fővárosi, de a vidéki sajtó is, azokkal a visszaélésekkel, amelyeket egy „Magyar Művészeti Részv. Társ.” nevű műkereskedő cég és annak ügynökei elkövettek; a budapesti „Művészház” üzleti összeköttetésben állott ezzel arészvénytársasággal, de mikor rájött ezekre a súlyos visszaélésekre, azonnal megszakított vele minden összeköttetést. A magyar művészvilág legelőkelőbb tagjai most egy füzetet bocsátottak ki, amelyben lerántják a leplet a szédelgésekről, s figyelmeztetik a vidéki közönséget ne üljenek fel a képügnökök hangzatos jelszavainak, mert a „Művészház” csak nyilvános tárlatokon viszi a magyar művészek képeit a műpiacra; az egyesület neve alatt senki sincs jogosítva képeket eladni vidéken és így könnyen megtörténhetik, hogyha képvásárlásaikban nem lesznek elég óvatosak, értéktelen mázolványokat vesznek majd meg drága pénzen. A „Művészház” igazgatósága egyben tisztelettel felkéri a magyar műpártoló közönséget, hogy amennyiben az egyesület cégére alatt üzött visszaélések tudomására jutnának, közölje azokat az egyesület igazgatóságával (Budapest, VI. Városligeti Fásor 6.), hogy a „Művészház” a szédelő ügynökök ellen a törvényes lépéseket megtehesse.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

Nyilt-tér.

Ujvidék szab. kir. város ártézi fürdő tekintetes Igazgatóságának
Ujvidék.

Alulírott a tek. Igazgatóság vezetése alatti jódosfürdőben rheumatikus fájdalomra irt kerestem, s azt — hála annak a 10 Fangó begöngyölésnek — meg is találtam.

Amidőn kötelességemet vélem teljesíteni azzal, hogy a tek. Igazgatóságnak ez uton forró köszönetet mondjak, teszem azt azért is, hogy a szenvedő emberiségnek megmutassam az utat, hol fájdalomra enyhülést nyerhet.

Kiváló tisztelettel
Ujvidék, 1910. nov. 18.
Herbich Józsefné
kir. selyemtonogyári igazgató neje.

FOGORVOSI ÉS FOGTECHNIKAI MŰTEREM.
DR. KÁRMÁN JÁNOS ÉS BERGER ALFRÉD
UJVIDÉK.

Arany hidmunkák és koronák, műfogak arany és kautschuklemezsel, fogtömések (arany-, ezüst, porcellán stb.) és foghúzás érzéstelenítéssel. — Vidéki megbízásokat 12 óra alatt intézünk el.

Állást

keres **ügyvédi irodában** egy 18 éves fiatal-ember, aki négy polgári iskolát végzett, a gépírásban jártas, magyarul, szerbül, és tótul beszél és ír; az állást mindjárt elfoglalhatja. Bővebbet a kiadóhivatalban.

APOLLO SZINHÁZ.

Ujvidék.

A lelegegánsabb közönség kedvelt szórakozó helye. Kétnaponként változó elsőrangú, fővárosi, szigoruan családias műsor! — Kényelmesen berendezett, jól szellőztetett helyiség. **Előadás kezdete hétköznaponként este 6-tól 11-ig. Vasár- és ünnepnap d. u. 4-től.**

Vannak pillanatok az ember életében,

melyekben kétségbeesetten néz szét segítségér és sehol sem kap tanácsot. Különösen akkor, ha nagyon meghül s nincs hozzá ideje, hogy ágyban maradjon. Akkor azonban egyszerűen egy doboz valódi Fay-féle szodeni ásványpasztillát vesz, s ha előírás szerint használja, meg gyógyul, kényelmes és a nélkül, hogy ki munkáját félbeszakította volna. Fay valódi szodeniije minden idevágó üzletben 1 kor. 25 fillérért kapható, de vigyáznunk kell, nehogy utáztatot kapjunk

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W Th. Génerzt, cs. és kir. udv. szállító Wien, IV/1 Grosse Neugasse 27.

Két lakás kiadó.

A kereszt u. 1. sz. házban két lakás, még pedig az egyik: 3 utcai szoba és előszoba, a másik alkoveses szoba, mindegyik a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel, um. konyha, éléskamra, fészter, azonnal kiadó.

Bővebbet nyujt a háztulajdonos: Schanner György.

Eredeti MEIDINGER kályhák

folytonégő (Dauerbrand) kályhák. Modern Styl cserépkályhák. Kandalók. Összes kályhaalkatrészek. Öntöttvas-, kaolin- és koaksz kályhák a legolcsóbb gyári áron

Ehrlich kályhagyár részv.-trs.

Mintaraktár:
BUDAPET, Dohány-utca 12.
Árjegyzék és költségvetés díjmentesen.
TELEFON 60—08. TELEFON 60—08.

BERGER RIZZI gépirói, könyvviteli és gyorsírói **SAKISKOLÁT NYITOTT,** mely minden hó 1-én és 15-én kezd az illető tanfolyamot, még pedig szigoruan szakképzett, lelkiismeretes és célszerű vezetés mellett.

A legujabb rendszerű írógépek!

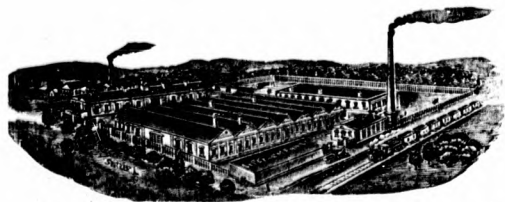
A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitelé és gyorsírásé 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is **DIJAK:** a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvvitel 1. kor., gyorsírói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz

Kiadó garcon lakás.

Egy kiválóan szép, butorozott garcon lakás, mely egy világos utcai szobából s egy előszobából áll, külön bejárattal, butorozva, vagy butor nélkül, azonnal kiadó,

Bővebbet a háztulajdonosnál: Lövész-utca, 6.a szám.

Zikmund és Tsa gépgyára vas és Lágyvasöntdéje Ujvidéken.

Gyárt: mezőgazdasági gépeket, öntött vas és lágyvasöntvényeket saját és beküldött minták után, továbbá transmissiókat és szijkerékeket, gőzkazánokat és vztartányokat. E szakmába vágó javításokat gyorsan és olcsón készít.

Tervezetekkel és árjegyzékekkel ingyen szolgálunk.

BARTH DOMONKOS
könyvkötő és dobozkészítő
Ujvidék, Zrinyi Ilona-utca 15.

Allandó raktáron tart: üzleti és jegyzőkönyveket minden nagyságban, női kalapdobozt 80 fillértől, posta és szabó skatulyákat 50 fillértől felfelé — jobb mint a bőrönd, mivel könnyű, igen erős és tartós! Dobozok mérték szerint, valamint postai megrendelések azonnal szállítanak és olcsó árban számíttatnak. Könyvkötések legmodernebb kivitelben; kívánatra minták a házba küldetnek. Elvállalok szakmámba vágó mindenemű munkákat s kezeskedem a legjobb kivitelről.

Teljes tisztelettel
12-52 **BARTH DOMONKOS.**

Eredeti szerémi hegyi

BOROK

eladása 50 litertől felfelé
hordókban és palackokban.

Kész új hordók forrázva
állandóan raktáron vannak.

Wachtl Imre kádár

Ujvidék, Petőfi-utca 8. szám.
(saját házában).

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régjonak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevételekor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter** gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Védjegy.

Jól jár, ha
tudomásul veszi, hogy újabban utánozzák
a valódi

**PALMA-KAUCSUK-
CIPÓSAROK**

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánozott dobozokban természetesen csak közönséges gummisarkok vannak, jól teszi tehát, ha károsodását megörzendő, a valódi **Palma-kaucsuk-cipósarok** minden dobozon látható **végjegyére ügyel!!**

Védjegy.

Minden embernek nélkülözhetetlen.

EHRlich „606“

Legközelebb megjelenik
Ehrlich és Hata
= sajátkezű munkája =
az általuk „606“ gyógyító
feltatált szerről.
AZ EREDETI KISÉRLETEK MEGŐRÖKITETT
ÉLETHŰ KÉPEIVEL.

IRTAK: DR. EHRlich P. ÉS DR. HATA S.

Magyarrá fordította, élőszóval **Dr Marschalkó Tamás** kolozsvári
és magyarázatokkal ellátta: egyetemintánár.

Tudományos értéke mellett szenzációsan érdekes munka, melynek tartalmát minden kultúrembernek ismernie kell. BOLTÍ ÁRA: FÜZVE 6 K. DISZKÓTÉSBE 8 K.

Az előfizetési összeg beküldése esetén BÉRMEN TVE küldjük, utánvételes rendelés esetén a portót a rendelő fizeti. — MEGRENDELHETŐ:

Hegedüs és Sándor könyvkiadóhivatalától DEBRECZENBEN és
bármely más hazai könyvkereskedőnél.

Diszkrét széküldés.

ROPS

biztonsági gyorsfőzőnek 1910-es modelle nemcsak tökéletes ideális forraló, melyet semmilyen más meg nem közelít, de egyszerűsremind remek dísz tárgy is.

Rops Fémárúgyár R. T.
Budapest, V. I. Váci-út 74. szám.
Prospektus ingyen és bérmentve küldetik,

Csakis ilyent

tessék elfogadni!!

mert a régi modell nem lévén tökéletes, az 1910-es modellt óriási áldozattal tökéletesítve hoztuk forgalomba.

Ennek alakja művészi, külszíne sötét galvánóbronz, tökéletes minden részében, lapos alaku, erős, az égője, mely intenzív lángot ad, erős, alkatrészei szétszedhetők, tisztíthatók cserélhetők.

Ezen tökéletes Ropsnak az ára is csak K. 4

Egyesült

Műasztalosok Szövetkezete
BUDAPEST,

Liszt Ferenc-tér 13.

Szíves tudomására hozzuk a **butorvásárló t. közönségnek**, hogy mintatermeinkben állandó **butorkiállítás** tartunk a főváros elismert legjobb asztaloszai által készített mindenemű lakásberendezési tárgyakból. A mintatermeinkben kiállított minden egyes butordarab mielőtt előadásra kerülne, szövetkezetünk bíráló-bizottsága által lesz felülvizsgálva s így abban a helyzetben vagyunk, hogy vevőink legmagasabb igényeit is kielégíthetjük. Tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgálunk.

Kárpitos munkák egyszerűtől a legfinomabb kivitelig.

Atelier pour robes et confection
Weith Hermann.

Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 28. sz. T. Cim.

Van szerencsém b. figyelmébe ajánlani, hogy nődivattermekben a legfinomabb, legizlésteljesebb francia és angol munkák készülnek.

12 évi gyakorlatom Ujvidéken és a környéken, valamint igen t. megrendelőim elégedettsége feljogosítanak arra, hogy divattermemet mint **I. rendűt** ajánljam.

Minthogy a jó munka időt igényel, a t. hölgyközönség figyelmét felhívom arra, hogy a **karácsonyi árszabást** már most alkalmazom s dacára a csodálatos olcsóságnak, a nálam készülő öltözeteknél és ruháknál a legfessebb, legmodernebb **szabást** és a legfinomabb hozzávalót alkalmazom.

Hogy a megbízások lehetőleg leggyorsabban teljesíthetők legyenek, megrendeléseikkel a t. hölgyek ne készenek soká.

Szíves megrendeléseit kéri tisztelettel
Weith Hermann.

Az új érdekes építőszekrény könyvecské kiváratra bérmentve beküldeti.

A ggermeknek kedvenc játéka

Kőépítőszekrények,

Horgony-Hídépítőszekrények

már több mint harminc év óta minden világ-részben mint a gyermekek kedvenc játéka ismeretesek; minden nyelven zengett már dicséretük szülőktől, tanítóktól és nevelőktől, valamint a kis építészektől is.

Richte.r F. Ed. és tsa.
kir. udv. és kam. szállítók
Bécs, I., O per gasse 16.

A legtöbb kiállításon legelső díjjal
kitüntetett és első orvostanárak által
ajánlott, kitünő minőségű

ESTERHÁZY COGNAC
mindenütt kapható!

Az
ESTERHÁZY COGNAC
a közönség kedvenc itala!

Esterházy cognacgyár

TELEFON Központi irodája: TELEFON
31-49. BUDAPEST, 31-49.
2-6 V., Csáky-utca 14. szám. B.

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk
vidéki ügynököket, sorsjegyek részlet-
fizetésre való eladásához. Havonként
elérhető jövedelem 300-600 korona.

HECHT Bankház Részvénytársaság, Budapest,
Ferenciek tere 6.

Műhelyáthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség b.
tudomására hozni, hogy eddig a **kigyó-utca-**
ban fenállott asztalos műhelyemet a lövész-
u ca 6 a sz. a. saját házámba helyeztem át s
itt teljesen **ujjonan** épült és jól, modernül
berendezett műhelyemben elvállalok minden-
nemű — szakmába vágó — asztalosmunkát.

Kirakatok, üzletek berendezése,
kapuk és kapualjak, butorok, építő és
műasztalos munkák egyszerű és diszes
stílusban, jó anyagból és szolid kivitelben
kaphatók.

Mint eddig, ezentúl is oda törekszem
hogy eddigi nagyszámu megrendelőim és meg-
bízóim megelégedését minél nagyobb mérvben
kiérdemeljem.

Tiszte!

Jausz Fülöp,
asztalosmester.

A gyomor

egészségének fentartása

főleg az emésztés szabályozásán, előmozdítá-
sán és a kellemetlen székrekedés távoltartásán
alapszik. A legjobb válogatott és hatásos gyógy-
fűvekből gondosan készített, étvágygerjesztő,
emésztést előmozdító és enyhén hajtó háziszser,
mely a mértékletlenség, meghűlés és szék-
rekedés következményeit pld. a puffogást,
a tulságos savképződést és a göresös
fájdalmakat enyhíti és megszünteti: Dr.
ROSA gyomorbalzsama B. FRAGNER
gyógytárából Prága.

FIGYELMEZTETÉS!

A csomagolás mind
részén rajta van a törvé-
nyes védjegy

Főraktár:

B. Fagner cs. és kir. udvari
szállító

„Zum schwarzen Adler“ PRAG, Klein.eite
203, (a Nerudgasse sarkán)

Postai szállítás uaponkint

1 egészüveg 2K., 1/2 üveg 1K. 1 K. 50 f. előzetes
beküldése ellenében egy kis üveg, 2 K. 80 f.
egy nagy üveg, 4 K. 70 f. 2 nagy üveg, 8 K.,
4 nagy üveg, 22 K. ellenében 14 nagy üveg
bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország min-
den állomására.

Raktárak: Ausztria-Magyarország gyógy-
szertáraiban.

Tyukszem és lábizzadásban szenvedőknek!

„MAGNIFIK“

feltétlen biztos hatású tyukszemirtó 5-6 bekenés után a
tyukszem kipusztul. Ára korona 1.50.

„CONTRASUDOR“

feltétlen biztos hatású ásványpor láb vagy egyéb
testrészi izzadás ellen. Ára korona 1.—.

Egyedüli képviselő Ujvidéken

Weisz Vilmos cipőáruház tulajdonos Ferencz Józseftér 3. Wagnerpalota.

Egyben ajánlom dusan felszerelt

Amerikai, angol és Kobrak-cipő raktáramat.

Hygienikus gyermekcipő osztály.

Szolid kiszolgálás szabott árak mellett.

Eredeti „OTTO“ motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre
malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és
legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányu famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztel-
telepések részére.

A magán járó eredeti „OTTO“

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép
motor- és Hengerolajok, Hajtósíjak stb. stb.

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien

Fióktelep: Ujvidék Temerini-utca 7.

Kérjen árjegyet és költségvetést!

Évről-évre gyarapodó vevőkörünk áruszükséglete sok cikkben
jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a ter-
melőkkel kötött egyezségek alapján N A G Y
előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag
nagyrabecsült vevőinek biztosítja.

Fűszer, csemege, Kávésző és bor szükségletét
legolcsóbban tehát

Wagner Testvérek

cégnél UJVIDÉKEN szerezheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

32-50.

Meghívók

többféle színekben, gyö-
nyörű nyomással, szolid
: árak mellett készülnek :
Friedmann Sándor
ngomdai műintézetében, Ujvidéken.